

**Statens revisionsverks gransknings- och
tillsynsplan 2025–2028**

Statens revisionsverks gransknings- och tillsynsplan

Enligt 3 § i lagen om Statens revisionsverk (676/2000) grundar sig revisionsarbetet på en granskningsplan som fastställs av revisionsverket. Statens revisionsverk har i dag bekräftat gransknings- och tillsynsplanen för 2025–2028. I planen beskrivs verksamhetens utgångspunkter samt de revisioner, granskningar och centrala tillsyns- och övervakningsåtgärder som ska genomföras under planeringsperioden.

Helsingfors den 19 december 2024

Sami Yläoutinen
generaldirektör

Jaakko Eskola
direktör för revisionsenheten

Matti Okko
direktör för enheten för övervakning och tillsyn

Innehåll

1	Beskrivning av verksamhetsmiljön.....	4
1.1	Utgångspunkter för verksamheten	4
1.2	Revisions- och tillsynsverksamhetens författningsgrund.....	4
2	Revisionsteman.....	5
2.1	Effektivitetsrevisioner, laglighetsgranskningar och granskningar av finanspolitiken	5
2.2	Redovisningsrevisioner	6
3	Rapportering om revisions- och tillsynsverksamheten	7
4	Uppföljning av revisioner 2025–2026	7
5	Övervaknings- och tillsynsverksamhet.....	8
5.1	Övervakning och granskning av finanspolitiken.....	8
5.2	Behandling av klagomål och anmälningar om missbruk	9
5.3	Upprätthållande av och tillsyn över öppenhetsregistret	9
5.4	Laglighetstillsyn av val- och partifinansieringen	10
Bilaga 1: Plan för övervakning och granskning av finanspolitiken 2025–2028	11	
Övervakning av finanspolitiken	11	
Granskning av finanspolitiken	12	

1 Beskrivning av verksamhetsmiljön

1.1 Utgångspunkter för verksamheten

Statens revisionsverk är det högsta externa revisionsorganet för statsfinanserna. Revisionsverket är en oberoende myndighet som fungerar i anslutning till riksdagen. Revisionsverket beslutar självständigt om planeringen och genomförandet av revisions- och tillsynsverksamheten.

Utgångspunkten för strategin för 2024–2030 är att sköta ämbetsverkets grundläggande uppgifter på ett verkningfullt och effektivt sätt. I enlighet med vårt strategiska uppdrag tryggar vi en hållbar skötsel av de offentliga finanserna samt en effektiv och öppen statsförvaltning.

Genom revisions- och tillsynsarbetet

- stärker revisionsverket förvaltningens redovisningsskyldighet gentemot riksdagen och allmänheten
- producerar revisionsverket tillförlitlig och väsentlig revisions- och tillsynsinformation om frågor som är betydelsefulla för statsfinanserna och ekonomihushållningen
- stödjer revisionsverket en effektiv och lagenlig förvaltning.

Vid revisionsverket grundar sig planeringen av revisionsteman och inriktningen av revisionen på observation av revisionsområdet. Det innebär att de statliga myndigheternas ekonomihushållning observeras för att konstatera att myndigheterna sköter sin ekonomi ändamålsenligt och effektivt och med iakttagande av lagstiftningen. Dessutom identifieras eventuella dolda risker och problem i skötseln av statsfinanserna. Målet för observationen är att producera användbar information om läget i skötseln av statsfinanserna för att inrikta revisionsverkets resurser och välja revisionsteman. Observationen ordnas så att den täcker de väsentliga delarna av revisionsområdet med tanke på lagenligheten, ändamålsenligheten och effektiviteten.

Revisions- och tillsynsarbetet grundar sig på en gransknings- och tillsynsplan som fastställts av revisionsverket. Till revisionsverkets funktionella oberoende hör att självständigt planera revisionsverksamheten och besluta om verksamhetsätten.

Beskrivningar av revisionslagen, revisionsverksamhetens allmänna mål, resursplaner och kvalitetsledning samt personalens kompetensutvecklingsplaner presenteras i revisionsverkets verksamhets- och ekonomiplan.

1.2 Revisions- och tillsynsverksamhetens författningsgrund

Enligt 1 och 2 § i lagen om Statens revisionsverk (676/2000) har revisionsverket *rätt att granska*:

- lagligheten och ändamålsenligheten i statsfinanserna, iakttagandet av statsbudgeten samt medelöverföringar mellan Finland och Europeiska gemenskaperna,
- statliga myndigheter, inrättningar, affärsverk, affärsverkskoncerner och fonder,
- bolag där staten har bestämmande inflytande och andra bolag som avses i 19 § i lagen, särskilt med beaktande av statens ägarstyrning,
- lagligheten och ändamålsenligheten i ekonomin i välfärdsområdena och de sammanslutningar och stiftelser som hör till en välfärdsområdeskoncern. Motsvarande granskningsrätt gäller i fråga om statlig finansiering även andra sådana sammanslutningar, stiftelser och inrättningar där ett välfärdsområde tillsammans med ett eller flera välfärdsområden, en eller flera kommuner eller staten har bestämmande inflytande.
- i fråga om den statliga finansieringen lagligheten, ändamålsenligheten och effektiviteten i verksamheten och ekonomin inom Helsingfors stads social- och hälsovård och räddningsväsende och i sammanslutningar där staden har bestämmande inflytande och som inrättats för dessa uppgifter,
- sammanslutningar och juridiska personer som fått medel eller andra ekonomiska understöd eller förmåner av staten, för att utreda om de uppgifter som utgör grund för erhållandet av medel eller andra ekonomiska understöd eller förmåner är riktiga, om de villkor som ställs i beslutet om beviljande har iakttagits och om medlen eller de andra ekonomiska understöden eller förmånerna har använts till det ändamål för vilket de beviljats. Motsvarande granskningsrätt gäller också
 - samfund och andra juridiska personer som av staten fått tillstånd att för ett visst ändamål skaffa medel som ska användas eller fördelas vidare av statliga myndigheter

- kreditinstitut, andra samfund och juridiska personer, som sköter statens betalningsrörelse, för att utreda hur statens betalningsrörelse, användningen av statens medel och statens egendom sköts, och
- till andra hörande medel som disponeras av statliga myndigheter och för vilka staten ansvarar.

Statens revisionsverk övervakar efterlevnaden av 7 § i den finanspolitiska lagen (869/2012) och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den:

- utfärdandet och iakttagandet av de regler som styr finanspolitiken
- uppställandet och uppfyllelsen av planen för de offentliga finanserna
- efterlevnaden av EU:s stabilitets- och tillväxtpakt samt EU-reglernas lämplighet för Finland
- efterlevnaden av det medelfristiga målet för de offentliga finanserna och den tillhörande korrigeringsmekanismen
- realismen i de ekonomiska makroprognoser som finanspolitiken grundar sig på samt tillförlitligheten i makroprognoserna och prognoserna för de offentliga finanserna.

Statens revisionsverk utövar tillsyn över val- och partifinansieringen, tar emot och publicerar handlingar enligt partilagen och valfinansieringslagen samt säkerställer att de redovisningsskyldiga, såsom de registrerade partierna och deras distrikts- och kvinnoorganisationer, samt de som valts och de som utsetts till ersättare vid val redovisar sin finansiering (lagen om kandidaters valfinansiering 273/2009, 10 § och partilagen 10/1969, 9 e §, 9 f § och 11 §).

Statens revisionsverk är registeransvarig för öppenhetsregistret, övervakar att anmälningsskyldigheten iakttas, upprättar en årsrapport om registrets verksamhet och om tillsynen av registret samt lämnar en berättelse om registrets verksamhet till riksdagen varje valperiod (lagen om öppenhetsregistret 430/2023).

2 Revisionsteman

Statens revisionsverk utför sin revisionsuppgift genom att utföra redovisningsrevisioner, effektivitetsrevisioner, laglighetsgranskningar och granskningar av finanspolitiken. I revisionerna kan man också kombinera ovan nämnda revisionsslag och revisionsmetoder. Revisionsverket väljer revisionstema utifrån temats statsfinansiella betydelse och konstaterade risker för effektiviteten eller lagenligheten inom temat.

2.1 Effektivitetsrevisioner, laglighetsgranskningar och granskningar av finanspolitiken

Nya revisionsteman för planeringsperioden 2025–2028 (20)

- Utveckling av digitaliseringen inom justitieministeriets förvaltningsområde
- Beredning och beslutsfattande i anslutning till Nato
- Polisens tillståndsförvaltning
- Partnerskap inom försvarsmakten
- Styrning av avtalsbrandkårsverksamheten
- Främjande av reparationsbyggnad
- Reformen av gymnasieutbildningen
- Statsandelssystemet för museer och konstinstitutioner för scenkonst
- Användning av servicesedlar för köpta tjänster och hyrd arbetskraft i välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS område
- Företagsstödens effekter (case-granskning)
- Allokering av FoU-finansiering beviljad av Business Finland
- Finansieringsgrund för försörjningsberedskapen
- Utnyttjande av artificiell intelligens inom statsförvaltningen
- Tullens övervakningsuppgifter
- Arbetshälsa för statsanställda
- Budgetförfaranden för lönesättning
- Anhopning av statsunderstöd
- Iakttagande av lagen om grunderna för avgifter till staten
- Kartläggning av inkomster, utgifter och strukturer
- Revision av regeringens årsberättelse

Pågående revisionsteman som införts tidigare i granskningsplanen (21)

- Finansieringen av energilösningar för grön omställning
- Unga som står utanför arbete och utbildning
- Klimatpolitikens kunskapsunderlag
- Hållbart främjande av fiskerihushållningen
- Rätt till statsunderstöd
- Upphandling i anknutna enheter
- Stöd till civilsamhällesorganisationernas utvecklingssamarbete
- Dimensionering av reservationsanslag
- Utdragna rättsprocesser
- Bekämpning av korruption
- Upphandlingar vid välfärdsområdenas anknutna enheter
- Ägarstrategier per specialuppgiftsbolag
- Investeringsplanering och -uppföljning
- Försvarsmaktens utvecklingsprogram
- Systemet för familjeledigheter och familjecentrens verksamhet
- Läget för hanteringen av cybersäkerheten inom statsförvaltningen
- Effektiviteten i motionsfrämjandet
- Mun- och tandvårdens funktion
- Mikrosimuleringsmodeller som används som grund för beslutsfattandet
- Främjande av trafiksäkerheten
- Säkerställande av fungerande logistik- och transportkedjor

Icke påbörjade revisionsteman som inkluderats i den tidigare granskningsplanen (3)

- Senatkoncernen som administratör av statens lokaler och lokaltjänster
- Elens leveranssäkerhet och främjande av elsystemets funktion
- Närståendevård och familjevård för äldre

2.2 Redovisningsrevisioner

Vid den årliga redovisningsrevisionen säkerställer revisionsverket att statsbudgeten och de centrala reglerna för skötseln av statsfinanserna iakttas och att rapporteringen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om statens och bokföringsenheternas intäkter, kostnader och finansiella ställning.

Redovisningsrevisionen omfattar alla ministerier och bokföringsenheter som enligt lag ska upprätta bokslut. Dessutom omfattar redovisningsrevisionen tre statliga fonder utanför budgeten, statsbokslutet samt sammanställda kalkyler över statsfinanserna för 2025. I samband med revisionen av statsbokslutet utvärderas huruvida regeringens årsberättelse innehåller författningensliga rapporter om läget för de statliga och offentliga finanserna samt om verksamhetens resultat.

Redovisningsrevisionen görs både per bokföringsenhet och centraliserat över bokföringsenhetsgränserna. En betydande del av redovisningsrevisionen av de gemensamma processerna för ekonomihushållningen och statens budgeteffektivitet görs centraliserat. Den centraliserade redovisningsrevisionen utgör således en betydande del även av revisionen av bokföringsenheternas bokslut.

Syftet med den bokföringsenhetsspecifika revisionen är att säkerställa riktigheten hos sådana poster och den interna kontrollen av processerna för skötseln av statsfinanserna som inte kan granskas centraliserat. Vid revisionen kan man också beakta olika särdrag i bokföringsenheternas verksamhet och ekonomi.

Revisionsverket genomför dessutom redovisningsrevisioner av Nordiska ministerrådets två institutioner och kommissionen för skydd av Östersjömiljön (HELCOM) samt revision av EU-medel (353/1995).

Revisionsberättelser över revisionen av statsbokslutet och boksluten för enskilda bokföringsenheter ges under planeringsperioden. Revisionsberättelserna om enskilda bokföringsenheter och statsbokslutet innehåller utlåtanden om följande helheter:

- iakttagande av budgeten (rimlig säkerhet)
- bokslutskalkyler och noter (rimlig säkerhet)
- uppgifter om operativ effektivitet (begränsad säkerhet)
- intern kontroll (begränsad säkerhet)

En revision ska tilldelas resurser och planeras samt genomföras så att ovannämnda utlåtanden kan ges.

3 Rapportering om revisions- och tillsynsverksamheten

Revisionsverket ska med stöd av lagen om Statens revisionsverk (676/2001, 5 §) utarbeta en *granskningsberättelse* över revisionen, som delges för kännedom och för vidtagande av behövliga åtgärder, till revisionsobjektet och det ministerium till vars ansvarsområde revisionsobjektet hör. Dessutom lämnas den för kännedom till riksdagens revisionsutskott och finansministeriet. Revisionsverket kan lämna ut granskningsberättelsen för kännedom även till andra riksdagsutskott, till vars uppgiftsområde revisionstemat hör. Om redovisningsrevision lämnar revisionsverket åtminstone en redovisningsrevisionsberättelse till bokföringsenheterna och ett årssammandrag. Också över statsbokslutet lämnas en redovisningsrevisionsberättelse.

Dessutom lämnar Statens revisionsverk riksdagen *Statens revisionsverks årsberättelse* (6 § i lagen om statens revisionsverk 676/2000).

Revisionsverket lämnar följande rapporter och berättelser om tillsynsverksamheten:

- *rapport om övervakningen av finanspolitiken* (finanspolitiska lagen 869/2012, 7 §)
- *berättelse om tillsynen över partifinansieringen* (partilagen 10/1969, 9 e §)
- *berättelse om tillsynen över valfinansieringen* (lagen om kandidaters valfinansiering 273/2009, 10 §).
- *berättelse om öppenhetsregistrets verksamhet och om tillsynen av registret* (lagen om öppenhetsregistret 430/2023, 9 §)

Rapporteringen av revisionerna är en sådan interaktion mellan den externa revisorn och det högsta beslutsorganet som avses i internationella revisionsstandarder. Målet för berättelserna till riksdagen är att betjäna riksdagen på bästa möjliga sätt i dess författningens uppgifter. Berättelserna till riksdagen lyfter fram de viktigaste observationerna och slutsatserna i revisions- och tillsynsverksamheten med tanke på riksdagsarbetet.

4 Uppföljning av revisioner 2025–2026

Genom uppföljning av revisionerna utreds de åtgärder som revisionsobjekten vidtagit på basis av slutsatserna och rekommendationerna i revisionerna samt revisionsverkets ståndpunkt om huruvida åtgärderna varit tillräckliga för att avhjälpa de brister som observerats i revisionerna. Med undantag av redovisningsrevisionerna görs uppföljning av alla övriga revisioner för vilka en revisionsberättelse har lämnats. Uppföljningen av redovisningsrevisionerna genomförs inom ramen för den årliga redovisningsrevisionen. Uppföljningen fortsätter inte om bristerna har åtgärdats i tillräcklig utsträckning. Om bristerna inte har åtgärdats i tillräcklig utsträckning, kan uppföljningen leda till ett förslag om ny granskning av ämnet. Uppföljningen ger också information för planering av revisionsverksamheten. Resultaten av uppföljningen används dessutom för att bedöma revisionsverksamhetens effektivitet.

Följande revisioner följs upp före utgången av maj 2026.

Revisionsberättelsens namn och nummer	Tidpunkt för färdigställande
Verkställandet av planen för återhämtning och resiliens 14/2023	31.3.2025
Hantering av utnyttjandet av forskningsdata i affärsverksamhet inom hälso- och sjukvårdsbranschen 3/2022	15.4.2025
Resultaten av studiestödsreformerna på 2010-talet 2/2022	31.5.2025
Understöd som beviljats av penningpelsverksamhetens avkastning – Ändamålsenlighet i förvaltningen och förutsättningar för effektivitet 9/2022	31.5.2025
Finansiering och styrning av digitaliseringen av social- och hälsovården 9/2023	29.8.2025
Statens långvariga tjänsteupphandling 12/2023	15.10.2025
Statens skuldhandling 12/2021; fortsatt uppföljning, den ursprungliga uppföljningen slutförd 28.11.2023	1.11.2025
Gamla informationssystem 7/2023	28.11.2025
Arbetsrelaterad invandring – Migrationsförvaltningens effektivitet, kundorientering samt rekrytering av utländsk arbetskraft till social- och hälsovårdsbranschen 13/2022	1.12.2025
Renovering av Olympiastadion 1/2021	31.12.2025
Bolag av strategiskt intresse för staten – riskhantering och säkerställande av verksamhetens kontinuitet 8/2023	31.12.2025
Främjande av regional näringslivstillväxt och konkurrenskraft 7/2022	31.12.2025
Beskattningsförfaranden för skatter på eget initiativ 1/2023	31.12.2025
Finansieringsverksamheten vid Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning 15/2023	30.1.2026
Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) som verkställare av bostadspolitiken 2/2023	31.1.2026
Finnfunds investeringsverksamhet och dess riskhantering 3/2023	1.2.2026
Offentliga företagsservicesystemets funktionalitet 5/2023	20.4.2026
Prognosmetoder för den offentliga skulden 13/2024	30.5.2026
Stöd och ersättningar till det privata skogsbruket – främjande av virkesproduktion och biologisk mångfald 13/2023	31.5.2026

5 Övervaknings- och tillsynsverksamhet

5.1 Övervakning och granskning av finanspolitiken

Statens revisionsverk övervakar och utvärderar finanspolitiken som det nationella och oberoende finanspolitiska tillsynsorgan som avses i EU:s stabilitetspakt (finanspakten) och EU-lagstiftningen. Bestämmelser om tillsynsuppdraget finns i lagen om statens revisionsverk (676/2000) och i den finanspolitiska lagen (869/2012).

Planen för övervakning och granskning av finanspolitiken presenteras i bilaga 1. Kravet på självständighet i beslutsprocessen inom övervakningen förutsätter att beslut om planen fattas och undertecknas av den direktör som ansvarar för övervakningen av finanspolitiken. I samma plan behandlas dessutom genomförandet av granskningen av finanspolitiken, som stödjer övervakningens syften och som organiseras funktionellt i samma sammanhang. De nya revisionstema för granskningen av finanspolitiken presenteras också som en del av planen.

5.2 Behandling av klagomål och anmälningar om missbruk

Revisionsverket behandlar till verket framställda klagomål som gäller budgetefterlevnad eller lagligheten vid skötseln av statsfinanserna. Revisionsverket behandlar också myndigheternas anmälningar om missbruk, om vilka föreskrivs i 16 § i lagen om Statens revisionsverk (676/2000). Utöver ovan nämnda uppgifter ansvarar funktionen för klagomål och anmälningar om missbruk för upprätthållandet av revisionsverkets interna rapporteringskanal och mottagandet av rapporter.

Statens revisionsverk förbereder sig på att behandla klagomål och svara på andra medborgarkontakter i enlighet med de kvantitativa prestationerna under de föregående åren och de resultatmål som ställts upp i revisionsverkets verksamhets- och ekonomiplan. Samtidigt fortsätter utvecklingen av funktionen för klagomål och anmälningar om missbruk. Vid sidan av säkerställandet av en god förvaltning är syftet bland annat att främja utnyttjandet av den information som fås genom funktionen i omvärldsbevakningen och revisionsverksamheten samt att göra behandlingsprocesserna smidigare.

5.3 Upprätthållande av och tillsyn över öppenhetsregistret

Statens revisionsverks nya uppgift är att vara registeransvarig för det öppenhetsregister som togs i bruk 2024. Öppenhetsregistret innehåller uppgifter om påverkanskommunikation som utövas i syfte att påverka beslutsfattandet och beslutsberedningen, dvs. lobbning. Syftet med lagen om öppenhetsregistret(430/2023) är att registret ska komplettera Finlands offentlighetslagstiftning och stärka de principer för öppen förvaltning som Finland har förbundit sig till.

Statens revisionsverk är registeransvarig för öppenhetsregistret. Revisionsverket upprätthåller och utvecklar ett elektroniskt register, övervakar att anmälningsskyldigheten fullgörs, ger råd och handledning till de anmälningsskyldiga i fullgörandet av de lagstadgade skyldigheterna, tillsätter en delegation för öppenhetsregistret och rapporterar om öppenhetsregistrets verksamhet med en årsrapport och en berättelse till riksdagen som lämnas en gång per valperiod.

Lagen om öppenhetsregistret innehåller bestämmelser om registreringskyldighet för juridiska personer och enskilda näringsidkare som riktar påverkanskommunikation mot riksdagen och ministerierna eller som i form av näringsverksamhet bedriver rådgivning inom påverkanskommunikation. Juridiska personer eller enskilda näringsidkare ska registrera sig när de inleder långsiktig påverkanskommunikation som bedrivs som näringsverksamhet. Efter registreringen ska aktörerna rapportera om påverkanskommunikation eller rådgivning inom påverkanskommunikation två gånger per år. Från och med början av 2026 ska aktörerna också en gång per år rapportera om de ekonomiska resurser som använts för påverkanskommunikation.

I samband med registret fungerar också en delegation för öppenhetsregistret som har 33 medlemmar och vars uppgift är att följa öppenhetsregistrets verksamhet, ta initiativ till utveckling av verksamheten samt fungera som ett officiellt samarbetsorgan för intressentgrupperna. Dessutom ska delegationen utarbeta rekommendationer om god intressebevakningssed. Delegationens huvuduppgift är att engagera intressentgrupperna i verkställandet och uppföljningen av lagen samt att utveckla en god intressebevakningskultur. Delegationen sammanträder cirka 4–6 gånger per år.

År 2024 registrerade sig cirka 1 100 aktörer i öppenhetsregistret. Den andra anmälningsskyldighetsperioden för öppenhetsregistret öppnas 1.1.2025, då alla registrerade aktörer rapporterar om påverkanskommunikationen under perioden 1.7.2024–31.12.2024 till registret. Rapporteringen om påverkanskommunikationen sker i den elektroniska webbtjänsten. Öppenhetsregistret är ett offentligt register och alla rapporterade uppgifter publiceras i tjänsten www.avoimuusrekisteri.fi som upprätthålls av revisionsverket. Det elektroniska registret byggs upp stegvis före utgången av 2025, varvid anmälningsskyldigheten utvidgas till att omfatta även rapportering av ekonomiska uppgifter. Därefter ska revisionsverket upprätthålla och utveckla registrets verksamhet, varvid även de totala kostnaderna för funktionen börjar minska.

Utöver upprätthållandet av webbtjänsten ska revisionsverket utarbeta anvisningar för de anmälningsskyldiga samt tillhandahålla utbildningar och publicera utbildningsinspelningar som fungerar som anvisningar för intressentgrupperna. Med beaktande av registrets mål och tillämpningsområdets omfattning ligger fokus i revisionsverkets uppgifter som registeransvarig på handledning och rådgivning. Syftet med den omfattande handledningen och rådgivningen är att säkerställa att de anmälningsskyldiga fullgör sina skyldigheter. Genom handledning och rådgivning strävar man också efter att förhindra sådana försummelse som har drag av missförstånd, vårdslöshet eller oavsiktlighet. Parallellt med fokus på handledning och rådgivning har revisionsverket också tilldelats tillräckliga lagstadgade befogenheter att ingripa i olika misstankar om försummelse. Uppgiften är i detta avseende en mycket naturlig del av revisionsverkets tillsynsuppgifter.

5.4 Laglighets tillsyn av val- och partifinansieringen

Statens revisionsverk utövar tillsyn över valfinansieringen och partifinansieringen enligt partilagen. Genom tillsynen kan man förebygga och upptäcka förfaranden som strider mot partilagen och valfinansieringslagen och därmed påverka öppenheten och lagenligheten i parti- och valfinansieringen. Revisionsverkets tillsynsuppgifter grundar sig på 9 e § i partilagen (10/1969) och 10 § i lagen om kandidaters valfinansiering (273/2009).

Revisionsverket ska ta emot handlingar om val- och partifinansieringen från de anmälningsskyldiga och se till att de publiceras utan dröjsmål. Utöver detta är det revisionsverkets uppgift att ge anvisningar och informera de anmälningsskyldiga i rätt tid om de lagstadgade skyldigheter som gäller dem. Statens revisionsverk ska övervaka att valfinansieringen och partifinansieringen är lagenliga, och i detta uppdrag vidtar revisionsverket granskningsåtgärder för att säkerställa att de lagstadgade skyldigheterna iakttas. Revisionsverket har ett särskilt informationssystem för dokumentförvaltningen och publiceringen av redovisningar.

Det sammanslagna kommunal- och välfärdsområdesvalet 2025 medför merkostnader, eftersom antalet redovisningsskyldiga vid valet uppgår till flera tiotusental. För denna uppgift förbereder sig revisionsverket genom att uppdatera datasystemet så att det kan behandla en helt ny typ av val och ett stort antal kandidater och redovisningsskyldiga. Dessutom förbereder sig revisionsverket på att ge anvisningar och sköta sina lagstadgade uppgifter utan dröjsmål.

I datasystemet för val- och partifinansiering genomförs en totalreform som inleds 2025. Det nya uppdaterade systemet tas i bruk under 2026 och 2027.

Tillsynsrapporternas innehåll och tidpunkter regleras till väsentliga delar i partilagen och valfinansieringslagen. I rapporteringen lyfter man tydligt fram de observationer man gjort vid tillsynen av efterlevnaden av lagarna eller eventuella brister. I rapporteringen lyfter man dessutom fram eventuella behov av att utveckla lagstiftningen. Resultaten av den laglighetsövervakning som grundar sig på partilagen rapporteras till riksdagen årligen i mars. Med stöd av valfinansieringslagen lämnas dessutom följande rapporter till riksdagen:

- En rapport om Europaparlamentsvalet 2024 lämnas i februari 2025
- En rapport om välfärdsområdes- och kommunalvalet 2025 lämnas i december 2025
- År 2026 ordnas inget ordinarie val
- En rapport om riksdagsvalet 2027 lämnas i december 2027.
- År 2028 ordnas inget ordinarie val

Bilaga 1: Plan för övervakning och granskning av finanspolitiken 2025–2028

Övervakning av finanspolitiken

Det grundläggande målet för övervakningen av finanspolitiken är att säkerställa att finanspolitiken främjar hållbarheten i de offentliga finanserna och att beredningen av finanspolitiken erbjuder goda förutsättningar för beslutsfattande. Genom övervakningen säkerställs uppställningen av finanspolitiska mål samtidigt som regelefterlevnaden och målpuppfyllelsen bedöms. Dessutom verifieras tillförlitligheten i de prognoser som utgör underlag för finanspolitiken. Ett mål är också att främja reglernas transparens och begriplighet. Bestämmelser om oberoende övervakning av finanspolitiken finns i den finanspolitiska lagen (869/2012), statsrådets förordning om en plan för de offentliga finanserna (120/2014) samt i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2024/1263, EU:s direktiv om budgetramverk (2011/85/EU) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 473/2013.

Övervakningsarbetet riktas i första hand in på författningsgrundade uppgifter. Övervakningen gör offentliga bedömningar och ställningstaganden om uppfyllelsen av de finanspolitiska målen, regelefterlevnaden, åtgärdernas effekter och tillförlitligheten i finansministeriets prognoser. Den finanspolitiska övervakningens huvudsakliga observationer rapporteras två gånger om året, på våren/försommaren och i slutet av året. Den rapport som publiceras i slutet av året lämnas i form av en särskild berättelse till riksdagen. Övervakningen och granskningen av finanspolitiken ger 2026 en gemensam berättelse till riksdagen om de observationer som gäller hela valperioden.

Dessutom gör övervakningen analyser av varierande ämnen och utfallet av dem rapporteras i separata berättelser eller arbetspapper om övervakningen. År 2025 fortsätter utredningsarbetet som inleddes 2024, där man analyserar de finanspolitiska åtgärder som vidtogs 2020–2022 för att stödja ekonomin till följd av coronapandemin med avseende på deras inriktning, tidpunkt och dimensionering.

Från och med 2024 påverkas den regelbundna övervakningen avsevärt av EU:s förnyade regelramverk. Övervakningen av finanspolitiken bedömer efterlevnaden av den tillhörande nettoutgiftsbegränsningen som grundar sig på skuldållbarhetsanalysen. På det sätt som senare kommer att preciseras i den nationella lagstiftningen kommer övervakningen dessutom att gälla de antaganden som används som grund för Finlands medelfristiga plan. År 2025 görs en bedömning av antagandena och projektionerna i EU-kommissionens skuldållbarhetsanalys till de delar som är väsentliga för Finland.

Utöver de regelbundna rapporterna bereder den finanspolitiska övervakningen yttranden till riksdagen enligt vedertagen praxis i samband med behandlingen av planen för de offentliga finanserna och budgetpropositionen för det kommande året. Dessutom deltar den finanspolitiska övervakningen i den finanspolitiska expertdiskussionen t.ex. genom att ordna seminarier samt genom blogg- och forskningspublikationer. I början av 2025 genomförs ett seminarium för intressentgrupper där temat är det nya EU-regelverket.

I verksamheten utnyttjas expertnätverk. Centrala intressentgrupper är till exempel Rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken, finansministeriet, Finlands Bank och Statistikcentralen, som också deltar i sammanträdet för expertgruppen för de offentliga finanserna, som den finanspolitiska övervakningen ordnar årligen.

Den finanspolitiska övervakningen fortsätter att utveckla verksamhetens innehåll och stärka analysmetoderna. Ett centralt utvecklingsprojekt är att bygga upp en övergripande analysram för de offentliga finanserna. Målet är att införa analysramen under 2025 för att stödja uppgifterna inom den regelbundna bedömningen. Ramen betjänar bland annat övervakningen av efterlevnaden av reglerna, bedömningen av om de korrigerande åtgärderna är tillräckliga samt bedömningen av tillförlitligheten i prognoserna. Före införandet säkerställs att processen är användbar och fungerande bland annat genom tillräcklig dokumentation. Efter införandet fortsätter arbetet med att utveckla metoderna och beräkningsprocessen för att ytterligare öka ramens användbarhet.

Utvecklingen av ett R-språkbaserat användargränssnitt för ekonomiska data och en figurdatabank tillsammans med en extern partner (Robonomist) inleddes 2024. Användargränssnittet möjliggör en effektiv användning och vidareförädling av de källuppgifter som behövs för övervakningen och rapporteringen. Den finanspolitiska övervakningen fortsätter att regelbundet (månatligen) publicera sin alternativa beskrivning av konjunkturläget, dvs. färgdiagrammet över konjunkturläget och samlingsindikatorn som härletts från diagrammet (inkl. prognos), och utnyttja den i den regelbundna rapporteringen. Motsvarande arrangemang utvecklas också för analys av konjunkturläget i andra EU-länder (EU heatmap).

Under 2025 kommer den finanspolitiska övervakningens webbplats att förnyas, som också bidrar till funktionens profilering. Samtidigt främjas produktionen av interaktivt innehåll för ekonomiska data på den interna och externa webbplatsen med beaktande av de ramar som genomförandet av det digitala utvecklingsprogrammet medför.

Kompetensen hos personalen när det gäller de bedömningsuppgifter som ingår i övervakningen samt den metod- och analysmedelkompetens som är väsentlig för uppgifterna fortsätter genom interna utbildningar. Kompetenskartläggningen av uppgifterna inom övervakningen och granskningen av finanspolitiken genomförs under året.

Ett aktivt expertsamarbete genomförs också i internationella nätverk för oberoende finanspolitiska övervakare (IFI). Aktiva samarbetsnätverk är för närvarande EU IFI-nätverket för EU:s finanspolitiska övervakare, EUNIFI-nätverket som leds av EU-kommissionen, Working Party of PBO and IFIs som leds av OECD samt Baltikums och Nordens gemensamma IFI-nätverk. Internationellt samarbete bedrivs också i viss utsträckning på initiativ av Europeiska centralbankssystemet och European Fiscal Board.

Granskning av finanspolitiken

Granskningen av finanspolitiken ingår i den externa revision som Statens revisionsverk tilldelats som uppgift genom lag. I denna uppgift tillämpas de internationella ISSAI-revisionsstandarderna. Anvisningen för granskning av finanspolitiken revideras 2025 inom ramen för uppdateringen av revisionsinstruktionerna.

Granskningen av finanspolitiken inriktas på finanspolitikens beredning, kunskapsunderlag och styrmedel. Utgångspunkten är att granskningsteman är engångsteman, medan man inom övervakningen av finanspolitiken kontinuerligt följer upp och rapporterar om till stor del etablerade bedömningsområden. Granskningen av finanspolitiken stödjer övervakningen av finanspolitiken så att man på basis av granskningsobservationerna kan lyfta fram sådana ämnen som senare följs upp inom ramen för övervakningen. Å andra sidan kan man genom granskningar komplettera övervakningsuppgiften och genom granskningsmetoder närma sig de risker som observerats i övervakningsarbetet. Revisionsverket leder verksamheten i Fiscal Policy Audit-nätverket, som lyder under kontaktkommittén för externa revisorer inom Europeiska unionen (EU CC), och deltar även i övrigt aktivt i nätverkets arbete. Andra länders erfarenheter och aktuella finanspolitiska granskningsdata utnyttjas i planeringen av egna granskningsteman och granskningsupplägg.

År 2025 färdigställs en granskning av flera revisionslag som gäller klimatpolitikens kunskapsunderlag samt en finanspolitisk granskning av de mikrosimuleringsmodeller som används som grund för det finanspolitiska beslutsfattandet. Målet för planeringsperioden 2025–2028 är att inleda och årligen publicera 1–2 granskningar av finanspolitiken.

Som ett nytt granskningstema inleds 2025 en finanspolitisk granskning av utgifts-, inkomst- och strukturkartläggningen.

Uppföljningen fokuserar bland annat på verkställandet av den nationella finanspolitiska ramen som ska revideras samt på hur finansieringsmodellen för välfärdsområdena fungerar och hur den ekonomiska styrningen lyckas. Granskningar av dessa kan genomföras under planeringsperioden.

Helsingfors den 19 december 2024

Matti Okko
direktör